

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет міжнародної економіки

Кафедра міжнародної економіки і світових фінансів

СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

**вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів_____**

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

**Спеціальність 292 «Міжнародні
Економічні відносини»**

Дніпро
2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Дніпровським національним університетом імені
Олеся Гончара

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Пащенко О.В. — викладач кафедри міжнародної економіки і світових
фінансів ФМЕ

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни “Світовий фінансовий ринок” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки _____ бакалавра _____ спеціальності _____ (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

“Міжнародні економічні відносини”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є структура та функції світового фінансового ринку.

Міждисциплінарні зв'язки: базується на вивченні нормативних дисциплін: «Міжнародна економіка», «Фінанси», «Макроекономіка».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретико-методологічні засади функціонування світового фінансового ринку.
2. Фінансові системи країн.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Світовий фінансовий ринок” є розширення та поглиблення теоретичних знань студентів з питань структури та основ функціонування світового фінансового ринку, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційній сферах на мікро- і макроекономічному рівнях.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Світовий фінансовий ринок” є формування у студентів системи знань, пов'язаних з основами функціонування світового фінансового ринку: розкрити можливості використання міжнародних фінансових інструментів на практиці; з'ясувати роль міжнародних фінансових інститутів; в результаті засвоєння курсів слухачі повинні знати та вміти визначити динаміку розвитку міжнародних фінансових ринків.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- сутність та елементи системи міжнародних фінансів;
- світовий фінансовий ринок та його сегменти;
- основні фінансові інструменти;
- міжнародні розрахунки;
- закономірності у сфері міжнародних фінансових відносин, світового господарства;
- міжнародні фінансові відносини суб'єктів світового ринку, що виникають у процесі міжнародної фінансової діяльності.

вміти :

- розкрити можливості використання міжнародних фінансових інструментів на практиці;
- з'ясувати роль міжнародних фінансових інститутів;
- визначити динаміку розвитку міжнародних фінансових ринків;
- науково обґрунтувати загальні основи валютних відносин;
- використовувати основні фінансові інструменти;
- здійснювати міжнародні розрахунки.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади функціонування світового фінансового ринку.

Тема 1. Теоретичні основи функціонування світового фінансового ринку.

Характеристика фінансових ринків і їх класифікація. Грошовий ринок: поняття, основні інструменти, механізм функціонування. Ринок капіталів: поняття, основні інструменти, механізм функціонування. Кредитний ринок (ринок банківських кредитів). Валютний ринок. Фондовий ринок. Ринок дорогоцінних металів. Внутрішній і зовнішній фінансові ринки (іноземний ринок). Первинний і вторинний ринки: поняття, основні характеристики і відмінності. Взаємозв'язок між первинним і вторинним ринками. Перший, другий, третій і четвертий ринки. Біржовий і позабіржовий ринки: поняття, основні характеристики і відмінності. Міжнародний фінансовий ринок.

Міжнародні фінансові ринки: поняття, основні інструменти, механізм функціонування. Міжнародний валютний ринок. Структура валютних ринків і їх учасники. Міжнародний грошовий ринок. Паритет купівельної спроможності. Ринок єврокредитів і євровалют: синдикативні

єврокредити, єврокредити з позначкою про валютний опціон. Процентні ставки з єврокредитів. Процентний диференціал. Міжнародний ринок капіталів. Операції на міжнародних валютних ринках: валютний ділінг. Міжнародні ринки цінних паперів: види, характеристики, механізм функціонування.

Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища.

Світові фінансові кризи. Сутність глобалізації та її специфіка у фінансовій сфері. Позитивні та негативні наслідки фінансової глобалізації. Вплив фінансової глобалізації на функціонування світового ринку капіталів та розвиток валютних криз. Види та причини розвитку фінансових криз. Характеристики сучасних фінансових криз. Фондова криза. Криза грошового обігу. Банківська криза. Боргова криза. Системна криза. Валютна криза. Передумови розвитку валютних криз. Система раннього попередження валютних криз.

Тема 3. Фінансові інструменти.

Фінансові активи – поняття. Матеріальні і нематеріальні активи. Основні поширені фінансові інструменти. Класифікація фінансових інструментів: інструменти грошового ринку і ринку капіталу, основні відмінності і характеристики. Інструменти грошового ринку. Інструменти ринку капіталу. Похідні інструменти (деривативи). Поняття “дериватив” (похідний цінний папір). Види деривативів. Ф’ючерси (валютні, товарні, на цінні папери та ін.), їх характеристики і застосування. Опціони: види, класифікація, характеристики, застосування. Форварди: поняття, використання. Свопи. Іпотечні цінні папери: заставні, іпотечні сертифікати, іпотечні облігації. Емісія іпотечних цінних паперів, їх розміщення на ринку і обіг. Єврооблігації, євроакції та інші європапери: поняття, використання.

Тема 4 Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації в грошово-кредитній системі світу.

Міжнародні кредитно-фінансові установи. Банки. Світовий банк реконструкції і розвитку. Європейський банк реконструкції і розвитку. Небанківські світові фінансові інститути. Міжнародний валютний фонд. Міжнародні страхові компанії. Міжнародні біржі. Багатонаціональні корпорації. Фінансове посередництво і фінансові посередники на міжнародних фінансових ринках.

Тема 5. Роль банків у міжнародних фінансових відносинах.

Світова комерційна банківська справа. Розвиток світової банківської справи. Основні тенденції в міжнародній банківській справі. Міжнародна банківська діяльність. Загальносвітові організаційні форми і операції. Міжнародна банківська справа. Національні банківські системи і принципи взаємної користі. Форми міжнародного представництва.

Змістовий модуль 2. Фінансові системи країн.

Тема 6. Фінансовий ринок України.

Валютний ринок України. Валютне регулювання в Україні. Поняття, завдання та форми організації регулювання. Відкриття та функціонування в уповноважених банках рахунків банків кореспондентів в іноземній валюті. Порядок відкриття банками рахунків у іноземній валюті. Організація валютного ринку України. Види валютних операцій в Україні. Кредитний ринок України (ринок банківських кредитів). Кредитна система України. Фінансові посередники грошового ринку. Національний банк України: завдання, функції. Комерційні банки. Регулювання банківської системи. Кредитна політика: довгострокове і короткострокове кредитування в Україні. Фондовий ринок України: ринок акцій, ринок облігацій, ринок похідних інструментів. Основні учасники фондового ринку в Україні. Біржовий та позабіржовий ринки. Механізм регулювання фондового ринку в Україні.

Тема 7. Фінансові системи розвинених країн світу.

Фінансове середовище: поняття, характеристики, основні складові, основні тенденції. Фінансові потоки. Поняття “фінансова система” країни з економічного і організаційно-правового погляду. Структура фінансової системи. Функції фінансової системи і її еволюція. Формування фінансової системи і забезпечення її ефективності. Центральний банк як основа фінансової системи. Роль держави в регулюванні фінансової системи країни. Основні інструменти регулювання. Функції державних органів регулювання.

Тема 8. Офшорні банківські центри.

Сутність офшорного банківського центру. Офшорні банківські (фінансові) центри, їх види та основні типи. Порядок реєстрації та особливості діяльності офшорних підприємств. Плюси та мінуси використання офшорних підприємств для бізнесу та держави.

Тема 9. Діяльність міжнародних фондових бірж.

Професіонали на фондовому ринку. Емісія цінних паперів та їх реєстрація. Депозитарій та кліринг. Торгівля та управління цінними паперами. Спільне інвестування. Фондова біржа. Статус фондової біржі. Котирування цінних паперів. Фондові операції на біржі.

3. Рекомендована література

1. Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник / [Кізима Т. О., Кравчук Н. Я., Горин В. П. та ін.]; за ред. О. П. Кириленко. – Тернопіль: Економічна думка, 2013. – 287 с.
2. Карлін, М. І. Фінанси країн Європейського Союзу: навч. посіб.: [для студ. ВНЗ] / М. І. Карлін; М-во освіти і науки України. – К.: Знання, 2011. – 640 с. – С. 215.
3. Фінансові системи зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Л.О. Миргородська. - К. : Центр навч. л-ри. К. : Знання, 2012. - 688 с.
4. Нестеренко А. Міжнародні фінанси та фінансова система держави: співвідношення та взаємозв'язок / А. Нестеренко // Юридичний вісник. – 2013. – № 3. – С. 175.
5. Бажанов С. Международные финансы / С. Бажанов, О. В. Буторина, Л. Н. Федякина. – Изд. "Международные отношения", 2012. – 592 с.
6. Козюк В. В. Макрофіскальні фактори глобальної нестабільності / В.В. Козюк. // Фінанси України. – 2014. – № 3. - С. 8.
7. Д'якова І. І. Міжнародні фінанси / І. І. Д'якова, Ф.О. Журава, М. І. Макаренко. – К. : КНЕУ, 2013. – 548 с.
8. Коваленко М. А. Міжнародні фінанси. Практикум [Текст] : навч. посіб. / М. А. Коваленко, Д. В. Малашук ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2012. - 135 с
9. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси: кредитно-модульний курс. Навчальний посібник. / Ю.Г. Козак. – К.: ЦУЛ, 2011. – 288 с.
10. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси / Ю.Г. Козак. – К.: ЦУЛ, 2013. – 388 с.
11. Лазаренко Р. П. Антикризова політика Німецького федерального банку / Р. П. Лазаренко. // Фінанси України. – 2014. – № 12. - С. 96.
12. Китай: дорога на фондовый рынок // Инвестиционная компания «Еврофинансы». – 2012. – 02.06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eufn.ru/download/ analytics/main/china2.pdf>
13. Горин, В. П. Зарубіжний досвід регулювання доходів державного бюджету в умовах економічної нестабільності / В. П. Горин // Світ фінансів. – 2011. – Вип. 4 (29). – С. 186- 199.
14. Колосова В. П. Інституціональні чинники та наслідки реформування міжнародних фінансових організацій. / В. П. Колосова. // Фінанси України. – 2015. – № 10. - С. 32.
15. Колосова В. П., Іванова І. М. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями: сучасний стан та перспективи розширення / В.П. Колосова, І.М. Іванова. // Фінанси України. – 2014. – № 11. - С. 33.
16. Колосова В.П. Реформа розміру квот країн-членів Міжнародного валютного фонду. / В.П. Колосова. // Фінанси України. – 2010. – № 4. – С. 53-65.
17. Мировые финансы: современные тенденции и перспективы развития. Рогач А.И., Пузанов И.И., Снежко О. В., Кузнецова Н.В., Пидчоса А.В., Корнеева Ю.В., К.: Издательско-полиграфический центр «Киевский университет», 2013, - 351 с.